

Zdzisława Kopczyńska

"Znaczenie wyboru formy wierszowej (na przykładzie polskiego 8-zgłoskowca)", Zdzisława Kopczyńska, "Pamiętnik Literacki", R. 61 (1970), z. 4 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/40, 122

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) HUMPHREY Robert: Strumień świadomości - techniki. Przeł. S. Amsterdamski. "Pamiętnik Literacki" R. LXI: 1970 z. 4 s. 255-283.

Praca z zakresu teorii tzw. strumienia świadomości w powieści. Jest to fragment klasycznej amerykańskiej monografii poświęconej w całości temu zagadnieniu. W tłumaczonym fragmencie autor przedstawia szczegółowo i wyczerpująco cztery podstawowe techniki (zakładając, że problem strumienia świadomości w powieści jest sprawą eksperymentów technicznych), a mianowicie: bezpośredni monolog wewnętrzny, pośredni monolog wewnętrzny, opis wszechwiedzący i soliloquium.

E. Sz.

BP/40

(I) KOPCZYŃSKA Zdzisława: Znaczenie wyboru formy wierszowej (na przykładzie polskiego 8-zgłoskowca). "Pamiętnik Literacki" R. LXI: 1970 z. 4 s. 179-195.

Próba ukazania semantycznej funkcji formy wierszowej. Wybór typu wiersza dla utworu poetyckiego, dokonywany w kontekście określonej poetyki, włączającej zwykle w zespół "norm" również aspekt wersyfikacyjny (preferowane gatunki wiersza i sposoby wierszowania), jest zawsze jakiegoś rodzaju ustosunkowaniem się autora tego utworu do danej poetyki, jego własną propozycją w tym zakresie. Szczegółowe rozważania autorki dotyczą twórczości J. Słowackiego.

Najbardziej znamiennej funkcją 8-zgłoskowca, wykształcającą się już w Odrodzeniu, było nadanie wypowiedzi charakteru niekunsztownego. Od Oświecenia 8-zgłoskowiec funkcjonuje także jako wiersz stylizacji ludowej. Do tych znaczeń formy 8-zgłoskowej nawiązuje Słowacki; w swoich utworach wyzyskuje on i ludowe nacechowanie 8-zgłoskowca, i jego tradycję "prostej" formy, nadając tym znaczeniom własne ujęcie.

BP/40

Z. K.